

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad	:	Bergen
Raadsvergadering	:	1 februari 2018
Zaaknummer	:	BB17.00646
Voorstelnummer	:	RAAD170120
Commissie	:	Maatschappelijke Zaken
Commissie	:	16 januari 2018
Soort agendering	:	Ter advisering
Agendapunt	:	
Team	:	Maatschappelijke Ontwikkeling
Opsteller(s)	:	Marijn Korver
Telefoonnummer	:	088 909 7193
Bijlagen:	:	

Onderwerp:	– Wijzigingsverordening Sociaal domein
-------------------	--

Voorgesteld besluit

Uw raad besluit:

1. De wijziging van de Verordening sociaal domein gemeente Bergen 2017 vast te stellen.

Geheimhouding

- ☒ Nee
☐ Ja

RAADSVOORSTEL

1 INLEIDING

De Verordening sociaal domein gemeente Bergen 2017 (verder: verordening) dient gewijzigd te worden. Aanleiding voor de wijziging van de verordening die nu voorligt vormt de wijziging van de VNG-modelverordening Wmo waarin, naast een aantal tekstuele aanpassingen, de berekeningswijze van een pgb specifiek wordt omschreven. Dit naar aanleiding van jurisprudentie waarin wordt aangegeven dat deze bevoegdheid niet gedelegeerd mag worden aan het college. Daarnaast wordt er een voorstel gedaan voor het verlagen van de bijdrage voor schoonmaakondersteuning voor minima. Ten slotte wordt ook een technische wijziging vanuit de Participatiewet meegenomen in de wijzigingsverordening.

Met het voorleggen van de wijziging van de verordening aan uw gemeenteraad kan nog voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 deze wijziging in werking treden. Om juridische procedures te voorkomen is het bovendien noodzakelijk zo snel mogelijk alle bepalingen die niet langer gedelegeerd mogen worden aan het college, te regelen in de verordening.

1.1 Doel advies

Doel van dit voorstel is het laten vaststellen van de wijziging van de verordening door de gemeenteraad. Voorgesteld wordt de wijzigingen die voortvloeien uit de modelverordening Wmo, samen met de verlaging van de bijdrage voor schoonmaakondersteuning voor minima en de technische wijzigingen vanuit de Participatiewet, vast te stellen door middel van een wijziging van de verordening.

Van de raad wordt verwacht dat hij:

- De wijziging van de Verordening sociaal domein gemeente Bergen 2017 vaststelt.

2 KEUZERUIMTE

Door middel van een wijzigingsverordening kan de verordening op onderdelen worden aangepast. Het sociaal domein is in ontwikkeling en dat zal de komende tijd zo blijven. De verwachting is dat de verordening als gevolg hiervan de komende jaren regelmatig moet worden aangepast. Op welk moment de verordening ook voorgelegd wordt voor besluitvorming, er zullen altijd één of meerdere onderwerpen spelen die van invloed zijn op inhoud daarvan.

2.1 Beleidskaders

2.1.1 Collegeprogramma

Dit voorstel heeft betrekking op de doelstellingen uit het onderdeel Zorg en Welzijn uit het collegeprogramma van Bergen.

2.1.2 Lokaal beleid

Dit voorstel heeft betrekking op eerdere college- en of raadsbesluiten, nota's, te weten:

- Integraal beleidskader sociaal domein 2016-2018
- Verordening sociaal domein gemeente Bergen 2017

2.1.3 Landelijke wet- en regelgeving

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

- De Wmo 2015 en het Uitvoeringsbesluit Wmo 2015,
- De Jeugdwet,
- De Participatiewet,

- De IOAW en IOAZ en
- De wet Passend Onderwijs.

3 ADVIES

3.1 Toelichting op het advies

De voorgestelde wijziging van de Verordening kent verschillende aanleidingen. Het betreffen wijzigingen als gevolg van:

A. aangepaste modelverordening Wmo

De modelverordening Wmo 2015 is aangepast naar aanleiding van een uitspraak van de CRvB van 17 mei 2017¹ in een Wmo-zaak over verboden delegatie die betrekking heeft op de regels voor het pgb. Gemeenteraden dienen terughoudendheid te betrachten bij het delegeren van bevoegdheden aan het college. De essentialia van het voorzieningenpakket dienen in de verordening te worden vastgelegd en het differentiëren met betrekking tot de hoogte van pgb tarieven behoort tot de essentialia.

In de vorige wijzigingsverordening die u werd voorgelegd was ook sprake van de aanpassing van delegatiemogelijkheden van raad naar college. In de modelverordening van de VNG is destijds echter een mogelijkheid tot delegatie voor de berekeningswijze van pgb's gehandhaafd. Naar aanleiding van de uitspraak van 17 mei 2017 wordt ook deze delegatiemogelijkheid herzien waardoor de modelverordening Wmo is aangepast en de integrale verordening sociaal domein moet worden gewijzigd. De rechter oordeelt dat de berekeningswijze van pgb's behoort tot de essentiële onderdelen van het 'voorzieningenpakket' dat moet worden vastgelegd in de verordening. Delegatie van deze regels aan het college is nu niet meer mogelijk en de raad dient deze regels vast te leggen in de verordening.

Alle gemeenten dienen hun verordening hierop aan te passen. Het niet (tijdig) aanpassen van de verordening kan leiden tot juridische procedures waar het gaat om de berekening van pgb's voor onze inwoners.

De bedragen van de pgb tarieven worden op de website van de gemeente geplaatst, zodat ze kenbaar zijn voor inwoners.

Voor de volledige tekstuele wijziging van dit artikel wordt verwezen naar het bijgaande raadsbesluit "Wijziging van de Verordening sociaal domein gemeente Bergen 2017".

B. Verlaging bijdrage voor minima bij schoonmaakondersteuning

De eigen bijdrage (officieel 'het eigen aandeel') die inwoners betalen voor het gebruik van de algemene voorziening schoonmaakondersteuning is door de gemeenteraden vastgesteld in de verordening. De bijdragen die hierin zijn opgenomen zijn op basis van bestaand beleid vastgesteld op € 4,87 per uur voor inwoners met een laag inkomen (tot 120% van het sociaal minimum) en € 12,37 per uur voor inwoners met een hoger inkomen. Voorgesteld wordt om de bijdrage voor inwoners met een laag inkomen verder te verlagen naar € 2,18 per uur door middel van een wijzigingsverordening.

¹ <https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Centrale-Raad-van-beroep/Nieuws/Paginas/Verboden-delegatie-aan-college.aspx>

Aanleiding voor het voorstel tot verlaging van de bijdrage is rechtspraak waaruit blijkt dat gemeenten niet alleen een inhoudelijk passende voorziening (een goede oplossing voor de ondersteuningsvraag) moeten verstrekken, maar ook een financieel passende voorziening (een betaalbare oplossing voor de ondersteuningsvraag).

Op dit moment kunnen inwoners de bijdrage voor schoonmaakondersteuning volledig vergoed krijgen als blijkt dat zij moeite hebben met de betaalbaarheid van de voorziening. Dit kan door inzet vanuit de bijzondere bijstand, het maatwerkbudget sociaal teams of de meerkostenregeling. De inzet van deze vergoeding achteraf is echter niet langer houdbaar. Vanuit de rechtspraak geredeneerd is het verstrekken van een voorziening waarbij aan de 'voorkant' een bijdrage wordt opgelegd die aan de 'achterkant' wordt vergoed niet gelijk aan het verstrekken van een financieel passende voorziening. Met andere woorden; vóór inzet van de voorziening moet duidelijk zijn dat deze zowel naar inhoud als financieel passend is als antwoord op de ondersteuningsvraag van de inwoner.

Om de voorziening voor meer inwoners ook financieel passend te laten zijn is het voorstel om de bijdrage voor minima bij schoonmaakondersteuning te verlagen van € 4,87 per uur naar € 2,18 per uur. Dit bedrag van € 2,18 per uur is gebaseerd op de bijdrage die minima betaalden aan het CAK en naar verwachting gaan betalen conform het regeerakkoord, namelijk; € 17,50 per vier weken. De VNG adviseert voor de bijdrage van algemene voorzieningen aansluiting te zoeken bij dit CAK-tarief.

Deze wijziging kan tot een aantal vragen leiden. De belangrijkste vragen worden in dit advies uiteengezet en beantwoord.

De bijdrage voor schoonmaakondersteuning voor minima wordt door vaststelling van de wijzigingsverordening meer dan gehalveerd, maar wat doen we als inwoners het toch niet kunnen betalen?

Als dit het geval is dan zet de consulent de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp in. Voor de maatwerkvoorziening huishoudelijke hulp geldt geen bijdrage voor de minima. Op die manier kunnen we toch een passende voorziening verstrekken.

Waarom schaffen we de bijdrage voor schoonmaakondersteuning voor minima niet af?

De algemene voorziening schoonmaakondersteuning is een voorziening die snel, dichtbij en eenvoudig inzetbaar is. De WMO 2015 geeft gemeenten nadrukkelijk de opdracht om het ontstaan van meer van dit soort snel toegankelijke voorzieningen te stimuleren. De aard van de voorziening is duidelijk anders dan die van een maatwerkvoorziening, waarvoor bijvoorbeeld een breed gesprek gevoerd wordt en een ondersteuningsplan wordt geschreven. Voor de algemene voorziening wordt slechts een lichte toets afgenomen door de consulent, waarbij wordt vastgesteld of inwoners deze vorm van ondersteuning nodig hebben. De inzet van deze voorziening is vergelijkbaar met andere algemene en voorliggende voorzieningen zoals bijvoorbeeld een maaltijdvoorziening. Ook hiervoor geldt een eigen bijdrage. Gezien de aard van de voorziening en met name de lichte toegang ligt het voor de hand om hiervoor een eigen bijdrage te vragen zodat inwoners blijven beseffen dat de ondersteuning ook geld kost.

Naast het inhoudelijke argument is er ook een financieel argument om de bijdrage voor minima niet af te schaffen. De kosten van het verlagen van de bijdrage kunnen berekend worden, de kosten voor het afschaffen van deze bijdrage niet. Dit komt omdat het lastig is te schatten is welk effect het afschaffen van de bijdrage, in combinatie met de lichte toegang,

zal hebben op het aantal gebruikers van de voorziening. Een toename van het aantal gebruikers ligt voor de hand en dit past niet binnen de beschikbare middelen.
Is het ook mogelijk om meerdere tarieven te differentiëren, bijvoorbeeld een glijdende schaal op basis van inkomen?

Dit is geen mogelijkheid. Hier zijn meerdere redenen voor, maar de belangrijkste is dat dit bij wet (Wmo 2015) niet mogelijk gemaakt is. Voor de toegang tot een algemene voorziening mag de gemeente slechts een lichte toets doen. Het uitgebreid toetsen op basis van inkomen past hier niet in. Toetsen op inkomen en vermogen kan wel binnen de kaders van de bijstand. Een tegemoetkoming voor de groep inwoners met een inkomen tussen de 120% en 150% van het sociaal minimum moet dus vooral uit nieuw minimabeleid komen. De verwachting is dat dit minimabeleid begin 2018 wordt aangeboden.

Voor de volledige tekstuele wijziging van dit artikel wordt verwezen naar het bijgaande raadsbesluit "Wijziging van de Verordening sociaal domein gemeente Bergen 2017".

C. Technische wijziging budgetplafond Participatiewet

De Participatiewet is op onderdelen gewijzigd. Deze wijziging leidt ook tot aanpassing van de verordening. Aanleiding van de wijziging is de formulering van artikel 10b, eerste lid van de Participatiewet waarin personen, waarbij de werkgever eigenrisicodragers is in het kader van de Ziektewet, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of de Werkloosheidswet, onbedoeld van de mogelijkheid tot beschut werk worden uitgesloten. Met een toevoeging van een verwijzing naar de wetten die door het UWV worden uitgevoerd, wordt verduidelijkt dat ook personen aan wie een werkgever als eigenrisicodragers een uitkering verstrekt, een advies beschut werk kunnen vragen van het UWV. Dit advies wordt vervolgens door UWV gezonden aan het college van de gemeente waar deze persoon woont.

3.2 Overwegingen van het college

In de wijzigingsverordening worden noodzakelijke wijzigingen opgenomen naar aanleiding van jurisprudentie, een aangepaste modelverordening en technische wijzigingen in het kader van de Participatiewet. Het college presenteert geen alternatieve keuzes en adviseert de gemeenteraad de opgenomen wijzigingen vast te stellen.

3.3 Regionale samenwerking en couleur lokaal

De verordening is door de vier BUCH-gemeenten gezamenlijk voorbereid en opgesteld. Dat geldt ook voor de wijzigingsverordening.

3.4 Participatie, samenspel

Bij het opstellen van de verordening zijn de gemeenteraad en de Adviesraad Sociaal Domein (ASD) Bergen betrokken door middel van bijeenkomsten en presentaties.

De voorliggende wijziging van de verordening is op onderdelen technisch van aard en wordt ter informatie verzonden aan de ASD Bergen. Op onderdeel B, verlaging van de eigen bijdrage voor schoonmaakondersteuning voor minima, heeft de ASD Bergen positief geadviseerd. U treft dit advies als bijlage aan.

3.5 Risico's

Door het vaststellen van de wijziging van de verordening sluit de gemeente aan bij de laatst bekende jurisprudentie en wet- en regelgeving waarmee bezwaarprocedures en andere juridisch risico's zoveel mogelijk worden voorkomen.

3.6 Financiën

Het verlagen van de bijdrage voor schoonmaakondersteuning voor minima leidt tot hogere kosten voor de gemeente. De extra kosten bedragen ca. €32.000,- extra per jaar. Dit past binnen het bestaande budget.

3.7 Inkoop

Niet van toepassing.

3.8 Juridische Zaken

Bij het opstellen van de wijziging van de verordening is aangesloten op de laatste versie van de modelverordening Wmo 2015 van de VNG, waarin de laatste wetgeving en jurisprudentie is verwerkt. Daarnaast is de wijzigingsverordening getoetst door de juridisch adviseur die verbonden is aan het domein SamenLeven van de Werkorganisatie BUCH.

3.9 Communicatie

Publicatie en bekendmaking

Na vaststelling van de wijziging van de verordening door de raad, wordt de wijziging van de verordening bekendgemaakt in het elektronisch gemeenteblad van de gemeente Bergen op www.officielebekendmakingen.nl. De verordening met de nieuwe artikelen c.q. teksten wordt beschikbaar gesteld op www.overheid.nl.

3.10 Duurzaamheid

Niet van toepassing

3.11 Veiligheid

Niet van toepassing

4 UITVOERING, PLANNING en ORGANISATIE

De wijziging van de verordening treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking. De wijziging vanuit de Participatiewet werkt terug tot en met 1 januari 2018.

5 ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

- Verordening sociaal domein gemeente Bergen 2017
- VNG ledenbrief 'Aanpassing modelverordening Wmo i.v.m. uitspraak CRvB 17 mei 2017.
- Gevraagd advies ASD Bergen verlaging bijdrage voor schoonmaakondersteuning voor minima.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

De heer mr. M.N. Schroor
secretaris

Mevrouw drs. H. Hafkamp
burgemeester